

Fjárlaganefnd Alþingis
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík

Akureyri, 25. október 2023

Efni: Umsögn frá Akureyrarbæ um frumvarp til laga um fjárlög, 1. mál.

Akureyrarbaer gerir athugasemdir við eftirfarandi þætti í fjárlagafrumvarpinu:

Samgöngumál

Akureyrarbaer telur mikilvægt að tryggð verði að Samgönguáætlun fyrir árin 2024-2038, ásamt aðgerðaáætlun fyrir árin 2024-2028 verði fullfjármögðuð.

Akureyrarbaer hvetur til þess að sett verði fjármagn til þess að efla vettarþjónustu Vegagerðarinnar almennt. Vettarþjónusta er sérstaklega mikilvæg þegar kemur að öryggismálum á svæðinu eins og til að mynda vegna sjúkraflutninga. Fyrirsjáanleiki í þjónustu skiptir sérstaklega miklu í því samhengi til að tryggja bæði aðgengi fyrir flutningsaðila auk þess að tryggja mikilvægt öryggi fyrir ferðamenn sem ferðast í síauknu mæli um svæðið allt árið um kring. Þá er mikilvægt að tryggja vettarþjónustu á Dettifossvegi sem gegnir miklu hlutverki sem hluti af heilsársferðaþjónustu.

Akureyrarbaer telur afar mikilvægt að tryggð verði að sjúkrabyrta verði staðsett á Akureyri. Með þeirri staðsetningu yrði hægt að ná yfir 94% af landi og miðum miðað við 60 mínútna viðbragðstíma. Það þýðir aukið öryggi fyrir alla landsmenn.

Auka þarf stuðning við sveitarfélögin til orkuskipta, einkum hvað snýr að orkuskiptum á höfnum. Ef það er raunverulegur vilji ríkisins að farið verði í orkuskipti á sjó þá er ljóst að því þarf að fylgja stuðningur til sveitarfélaganna til að byggja upp tengingar á höfnum landsins. Þess fyrir utan er mikilvægt að fyrirtæki ríkisins sjálfs hafi tækifæri og tök á að taka þátt í slíkri uppbyggingu orkuinnviða til orkuskipta, eins og til að mynda Landsnet og Rarik.

Atvinnumál

Undirbúningur að nýjum Sóknaráætlunum fyrir tímabilið 2025-2029 hefst á næsta ári. Skilaboð stjórnvalda ættu vera í þá átt að efla Sóknaráætlanir og því ósættanlegt að framlög lækki. Slíkt væru einnig óæskileg skilaboð Alþingis varðandi stöðu Sóknaráætlana inn í fjármálastefnu og fjármálaáætlun 2025-2029.

Á sama tíma og álögur á í ferðaþjónustu eru auknar er lagt til í fjárlagafrumvarpi fyrir árið 2024 að draga úr bæði framlögum til Framkvæmdasjóðs ferðamannastaða og til reksturs áfangastaðastofa.

Slíkt grefur undan markmiðinu um að gera ferðapjónustu að heilsársatvinnugrein um land allt og að dreifa þannig álagi af ferðamönnum.

Niðurskurður til lögreglu- og sýslumannsembættanna

Sýslumannsembættum er gert að skera niður kostnað hlutfallslega og það jafngildir uppsögnum á starfsmönnum. Fjárlagafrumvarp er óbeint að leggja til að fækka starfsfólki sýslumannsembættanna um landið, á meðan embættin í Reykjavík eru flest með húsnæðiskostnað í sérsamningum og utan þessa móðels.

Akureyrarbær lýsir aftur yfir áhyggjum af þeirri staðreynd að embætti Lögreglustjórans á Norðurlandi eystra sé ekki að fá þær fjárveitingar sem þörf er á til reksturs embættisins. Verkefnum embættisins hefur fjölgað mikið á síðustu árum. Þannig má nefna almennt aukið álag vegna fjölgunar íbúa og ferðafólks innan landshlutans, en jafnframt er mikil aukning á millilandaflugi um Akureyrarflugvöll og komum skemmtiferðaskipa sem þýðir umtalsverða aukningu á álagi vegna landamæraeftirlits á flugvöllum á Akureyri og í höfnum landshlutans.

Heilbrigðisþjónusta

Akureyrarbær lýsir yfir miklum áhyggjum af stöðu heilbrigðisstofnanna í landshlutanum. Miðað við frumvarpið eins og það liggur fyrir núna stendur Heilbrigðisstofnun Norðurlands (HSN) til að mynda frammi fyrir 250-280 milljón króna niðurskurði milli ára en stofnin gegnir sérstaklega mikilvægu hlutverki á starfssvæðinu.

Það sama á við um Sjúkrahúsið á Akureyri (SAK) en þar er svigrúmið til þróunar þjónustu lítið sem ekkert sem er miður þar sem SAK þjónustar stóran hluta landsmanna. Þá stefnir í umtalsverðan rekstrarhalla og er verulegt áhyggjuefni að ekki sé tillaga í þessum fjárlögum um að bæta gríðarlega erfiða rekstrarstöðu. Þetta þýðir einnig að áfram mun vera verulegur halli á rekstrinum í árslok, miðað við eðlilegt viðhald sem þó hefur verið dregið verulega úr. Uppsafnaður rekstrarhalli frá þessu ári mun því fylgja rekstrinum inn í næsta ár og fyrirséð að fjárheimildir munu ekki duga fyrir þeirri þjónustu sem SAK veitir og talin er brýn þörf fyrir. Þá er það einnig áhyggjuefni að bygging á legudeild við SAK skuli frestast.

Menntamál og rannsóknir

Staða framhaldsskólanna í fjárlagafrumvarpinu er verulega snúin, en ljóst er að fjárframlögin duga ekki fyrir reglubundnum rekstri miðað við launa- og vísutöluhækkunarir. Þar er ljóst er að húsaleiga er að hækka umtalsvert meira heldur en gert er ráð fyrir í frumvarpinu sem þýðir að einu niðurskurðarleiðirnar er fækkun starfsfólks. Þá er ljóst að ekki er verið að gera ráð fyrir réttum nemendafjölda til Menntaskólans á Akureyri og Verkmenntaskólans á Akureyri sem skekkir einnig umtalsvert framlög til þeirra. Akureyrarbær hvetur fjárlaganefnd til þess að fara fram á skýringar á

reiknilíkani ráðuneytisins er snýr að framhaldsskólunum, en allt bendir til þess að það sé löngu tímabært að uppfæra það.

Akureyrarbær leggur áherslu á að í fyrirhugaðri sameiningu Háskólans á Akureyri og Háskólans við Bifröst verði tryggt að sameinuð stofnuð hafi fjárframlög til að tryggja raunverulega uppbyggingu þekkingarsamfélagsins og þróun á því mikilvæga starfi sem hefur verið innan skólanna beggja. Einkum er mikilvægt að Háskólanum á Akureyri verði gert kleift að halda áfram þeirri þróun að bjóða upp á tæknitengt nám í auknum mæli.

Akureyrarbær hvetur til þess að gerðir verði langtímasamningar um áframhaldandi eflingu þekkingarnets Þingeyinga og SÍMEY en báðar stofnanir sinna mjög mikilvægum samfélagslegum verkefnum. Að síðustu bendir Akureyrarbær á að þörf sé á að endurskoða niðurskurð á framlögum til samfélagslega mikilvægra stofnanna sem starfa á landsvísi, eins og Fiskistofu og Jafnréttisstofu, en með þessum samdrætti er ljóst að þeim er gert erfitt að sinna lögbundnum verkefnum sínum.

Virðingarfyllst,

A handwritten signature in blue ink is written over a circular official stamp. The stamp features a central emblem of a bird (likely an eagle or falcon) and the text 'BÆJARSTJÓRNIN AKUREYRI' around the perimeter.

Bæjarstjóri á Akureyri